အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု အဆုံးသတ်ရေး - အချက်အလက်နှင့် ကိန်းဂဏန်းများ

၂၀၂၃

၂၀၂၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအထိ ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများနှင့် သုတေသနအဖွဲ့အစည်းများမှ နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များပေါ်တွင် ကောက်နုတ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှုယူနစ် (MIMU) မှ ဤ infographic ကို တင်ပြပါသည်။

အကျပ်အတည်းများ ၏ သက်ရောက်မှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီး (၅)ဦးလျှင် (၁)ဦးသည် COVID-19 ကပ်ရောဂါ စတင်ဖြစ်ပွားချိန်မှစ၍ ၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာ အတွင်းမှ အမျိုးသမီး / မိန်းကလေးများ အပေါ် အကြမ်းဖက်မှု ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။[1]

လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခသည် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ အပေါ် အချိုးမညီမျှစွာ သက်ရောက်ပြီး ကျားမ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်နိုင်ခြေ ကို မြင့်မားစေ သည်။

၆၈% မြို့ ထဲ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့နေထိုင်ရာ ဒေသတွင် ညဘက်တွင် တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျှောက်ခြင်းကို မလုံခြုံဟု ခံစားရသော မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီး အရေအတွက်[2]

၃၅% ညဘက်တွင် ၎င်းတို့၏နေအိမ်များတွင် မလုံခြုံဟု ခံစားရသော မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီး အရေအတွက်[1]

၂.၄ဆ ကမ္ဘာတဝှမ်း အချက်အလက် များ အရ ထိခိုက်လွယ်သော အခြေအနေများ တွင် လက်တွဲဖော် မှ အကြမ်းဖက်မှုများသည် ၂.၄ဆ ပိုမိုမြင့်မားသည်။[3]

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၄၉ နှစ်ကြား အိမ်ထောင်ရှိ အမျိုးသမီး ၅ ဦးတွင် ၁ ဦးသည် ၎င်းတို့ သက်တမ်းတွင် လက်တွဲဖော် မှ အကြမ်းဖက်မှု တမျိုးမျိုး ကို တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။[4]

အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုသည် လိင်မှုဆိုင်ရာ၊ မျိုးဆက်ပွါး ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ နှင့် မိသားစု စီမံကိန်း ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ကို လက်လှမ်းမှီ နိုင်ရန် အတွက် အဓိက အတားအဆီးတစ်ခုဖြစ်သည်။

< ၈% မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ အတွက် အကူအညီတောင်းခဲ့ရသော အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၉ နှစ်အရွယ် လူငယ်များ အရေအတွက်

အမျိုးသမီးများ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေး ညွှန်းကိန်း ၏ တရားမျှတမှု အပိုင်း တွင် မြန်မာနိုင်ငံက ၄ မှတ် တွင် ၁.၁၃ သာရသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များ ချိုးဖောက်ခံရသည့်အခါ တရားမျှတမှုရရှိရေးတွင် အရေးပါသော အတားအဆီးများ ကြုံတွေ့နေရပြီး တရားရုံးသို့ အမှုအခင်းများ တင်သွင်းခြင်း၊ တရားမျှတသော တရားစီရင်မှု ရယူခြင်းနှင့် ဥပဒေကြောင်းအရ လျော်ကြေးပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

၁.၁၃ — ကမ္ဘောဒီးယား၊ ၁.၁ — စင်္ကာပူ၊ ၃.၂၅

၀ — အမျိုးသမီးများ တရားမျှတမှုရရှိရန် မည်မျှလွယ်ကူနိုင်သနည်း။[2] (အာရှ-ပစိဖိတ်နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်) — ၄

၅၈.၈ — မလေးရှား၊ ၅၀ — ဟောင်ကောင်၊ ၉၁.၉

၀ — ဥပဒေစည်းမျဉ်းသည် မည်မျှတန်းတူညီမျှမှုရှိပါသလဲ။[2] (အာရှ-ပစိဖိတ်နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်) — ၁၀၀

အမျိုးသမီးများအား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ လူသတ်မှု (အမျိုးသမီး ၁၀၀၀၀၀ လျှင်)[5]

၂၀၂၁ ခုနှစ်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း နှစ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသမီးများအား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ သတ်မှု အလွန်များပြားလာပါသည်။

၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	၂၀၁၄	၂၀၁၅	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၀.၄၀	၀.၉၆	၀.၈၂	၀.၈၀	၀.၈၇	၀.၉၆	၀.၉၈	၁.၀၁	၁.၀၂	၀.၉၇	၇.၂၉

မိန်းကလေးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု

ကလေးထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း သည် ကျားမအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု နှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု တစ်ခု ဖြစ်သည်။။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား အချိုးမညီမျှစွာ အန္တရာယ်ရှိသော အလေ့အထ တစ်ခုဖြစ်ပြီး အကြမ်းဖက်မှုကင်းဝေးသော ဘဝအတွက် အဟန့်အတား ဖြစ်သည်။[6]

အကျပ်အတည်းအခြေအနေများသည် ၎င်းကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသည်။ စားနပ်ရိက္ခာပြတ်လပ်မှု နှင့် အကြမ်းဖက်မှုကဲ့သို့သော အခက်အခဲများကို ကြုံတွေ့နေရသည့် ရွှေ့ပြောင်းမိသားစုများသည် အကာအကွယ် နှင့် ရှင်သန်ရပ်တည်ရေးအတွက် ဤ အလေ့အထ ကို ကျင့်သုံး ရသည်။[7]

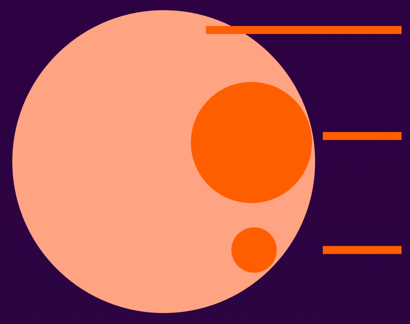

အကြမ်းဖက်မှု၏ သက်ရောက်မှုများ

အကြမ်းဖက်မှုသည် မိသားစုများနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည်။ ၎င်းသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ပညာရေး၊ လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ တရားမျှတမှုနှင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားဆိုင်ရာ များပြားလှသော ကုန်ကျစရိတ်များကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်း များ ကို လည်း နှောင့်နှေးစေသည်။။

ကုန်ကျ သက်ရောက်မှု အမျိုးအစားများ[9]

	ထိသိမြင်နိုင်သည့် အရာ	ထိသိမြင်နိုင်မှု မရှိသည့် အရာ
တိုက်ရိုက်	ငွေကြေးတိုက်ရိုက် ပေးဆောင်ရသည့် ကုန်ကျစရိတ်များ။ *ဥပမာ – ဆေးရုံသို့ တက္ကစီခနှင့် ဝန်ထမ်းများအတွက် လစာ*	အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ် ကြောင့် တိုက်ရိုက် ဖြစ်သော်လည်း ငွေကြေး မဟုတ်သော စရိတ်များ *ဥပမာ – နာကျင်မှုဝေဒနာခံစားရခြင်း နှင့် ချစ်ရသူအား ဆုံးရှုံးရသည့် နာကျင်စွာခံစားရခြင်း။*
သွယ်ဝိုက်	စီးပွားရေးတွင် အခွင့်အလမ်း ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအဖြစ် တိုင်းတာကြသည့်တန်ဖိုး *ဥပမာ – ကုန်ထုတ်စွမ်းအား ကျဆင်းခြင်းကြောင့် ရရှိသည့် ဝင်ငွေနှင့် အမြတ်များ နည်းပါးခြင်း*	အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်မှ သွယ်ဝိုက်ထွက်ပေါ်လာသော်လည်း ငွေကြေး မဟုတ်သော စရိတ်များ *ဥပမာ – အကြမ်းဖက်မှုကို မျက်မြင်တွေ့ရှိသည့် ကလေးများအပေါ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ*

ထောက်ပံ့ငွေသည် အရေးကြီးပါသည်

အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုများ သည် ကျယ်ပြန့်ပြီး အဖြစ်များသော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု ဖြစ် သော်လည်း ပရိဂရမ်များနှင့် လှုပ်ရှားမှုများစွာသည် ရန်ပုံငွေရရှိမှု အလွန်နည်းပါးသည်။

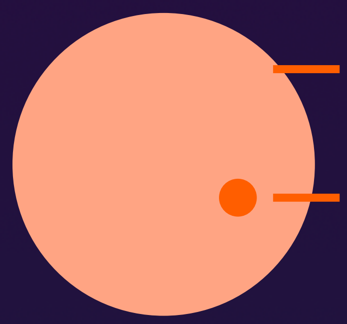

ကိုးကား

1. UNDP & UN Women. (2022). Regressing Gender Equality in Myanmar: Women living under the Pandemic and Military rule. https://asiapacific.unwomen.org/en/digital-library/publications/2022/03/regressing-gender-equality-in-myanmar

2. Georgetown Institute for Women, Peace, and Security. (2023). 2023 Women Peace and Security Index. GIWPS. https://giwps.georgetown.edu/country/myanmar/

3. UN Women & UN DESA. (2023). Progress on the Sustainable Development Goals: The gender snapshot 2023. https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2023/09/progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2023

4. Ministry of Health and Sports - MoHS/Myanmar and ICF. 2017. Myanmar Demographic and Health Survey 2015-16. Nay Pyi Taw, Myanmar: MoHS and ICF.

5. UNODC. (n.d.). Intentional homicides, female (per 100,000 female)—Myanmar [dataset]. World Bank Open Data. Retrieved November 20, 2023, from https://data.worldbank.org/indicator/VC.IHR.PSRC.FE.P5?end=2021&locations=MM&start=2009&view=chart

6. Office of the High Commissioner for Human Rights. (n.d.). Child and forced marriage, including in humanitarian settings. OHCHR. Retrieved November 22, 2023, from https://www.ohchr.org/en/women/child-and-forced-marriage-including-humanitarian-settings

7. UN. Human Rights Council. Independent International Fact-Finding Mission on Human Rights in Myanmar. (2019). Sexual and gender-based violence in Myanmar and the gendered impact of its ethnic conflicts. https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/HRBodies/HRCouncil/FFM-Myanmar/sexualviolence/A_HRC_CRP_4.pdf

8. Girls Not Brides. (n.d.). Child marriage atlas—Myanmar. Retrieved November 21, 2023, from https://www.girlsnotbrides.org/learning-resources/child-marriage-atlas/atlas/myanmar/#

9. Day, T., McKenna, K., & Bowlus, A. (2005). The Economic Costs of Violence Against Women: An Evaluation of the Literature. United Nations. https://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/expert%20brief%20costs.pdf

10. OECD. (n.d.). Development finance for gender equality and women's empowerment—OECD. Retrieved November 21, 2023, from https://www.oecd.org/development/gender-development/development-finance-for-gender-equality-and-women-s-empowerment.htm

11. Explainer: A guide to UN Security Resolution 1325 and the Women, Peace and Security agenda in Myanmar | United Nations in Myanmar. (2023). https://myanmar.un.org/en/251171-explainer-guide-un-security-resolution-1325-and-women-peace-and-security-agenda-myanmar

Infographic ID: MIMU_IG007v1 , November 2023
© Myanmar Information Management Unit 2023. MIMU products can be used free of charge with attribution as per MIMU Terms and Conditions of Use.